

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ของไทย*

PROBLEMS AND GUIDELINES IN IMPLEMENTING INTERNAL QUALITY
ASSURANCE IN PRIVATE PRIMARY SCHOOLS IN THE FIVE SOUTHERN
BORDER PROVINCES OF THAILAND

วิสูตร บกสกุล*, เอกรินทร์ สังข์ทอง

Visut Bocsakull*, Ekkarin Sungtong

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปัตตานี ประเทศไทย

Faculty of Education, Prince of Songkhla University, Pattani Campus, Pattani, Thailand

*Corresponding author E-mail: visutssss@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ 1) ศึกษาปัญหาในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 2) นำเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในบริบทดังกล่าว การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) จำนวน 50 ฉบับ ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน โดยเลือกโรงเรียนกรณีศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน จังหวัดละ 1 โรงเรียน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มประชากรโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ จำนวนทั้งสิ้น 190 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 2 รูปแบบ 1) การวิเคราะห์เอกสาร 2) การวิเคราะห์แบบอุปนัย การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เกิดจากการขาดความรู้และความเข้าใจของบุคลากร รวมถึงความซับซ้อนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ 2) ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนา ได้แก่ การลาออกของครู ภาระงานหนัก และข้อจำกัดงบประมาณ 3) ปัญหาการดำเนินงานตามแผน ได้แก่ ความยุ่งยากในการปรับหลักสูตร ข้อจำกัดด้านบุคลากรและวัสดุ 4) ปัญหาการประเมินและตรวจสอบ พบว่า ครูขาดความรู้ด้านการวัดผล และระบบตรวจสอบไม่ครอบคลุม 5) ปัญหาการติดตามผล พบการขาดระบบรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล 6) ปัญหาการรายงานผลประเมินตนเอง เช่น รูปแบบรายงานที่เปลี่ยนแปลง ข้อมูลไม่สมบูรณ์ และระบบจัดเก็บไม่มีประสิทธิภาพ 7) การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง พบการขาดระบบประกันคุณภาพที่เป็นวงจร

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน, โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา, 5 จังหวัดชายแดนใต้

* Received December 14, 2024; Revised January 4, 2025; Accepted January 12, 2025

Abstract

This qualitative research aimed to 1) Investigate challenges in implementing internal quality assurance in private primary schools in the five southern border provinces of Thailand, and 2) Propose strategies for improving internal quality assurance systems in this context. Data collection methods included analysis of 50 related documents (Documentary Research) and in-depth interviews with 15 key informants, comprising school administrators and teachers responsible for quality assurance in private schools. Five case-study schools, one from each province, were selected using purposive sampling from a total population of 190 private general schools in the region. The research tools comprised document analysis forms and semi-structured interview guides. Data analysis utilized two methods: 1) Document analysis and 2) Inductive analysis. Data reliability was ensured through triangulation by comparing data from interviews, document analysis, and expert validation. The findings revealed seven major issues: 1) Challenges in establishing educational standards due to insufficient knowledge and understanding among personnel, as well as cultural complexities in the area; 2) Issues in development planning, including teacher turnover, heavy workloads, and budgetary constraints; 3) Difficulties in implementing plans, particularly in adapting curricula and addressing resource limitations; 4) Inadequacies in evaluation and monitoring systems, including a lack of teacher knowledge in assessment and insufficiently comprehensive systems; 5) Shortcomings in tracking implementation, particularly in systematic data collection and analysis; 6) Problems in self-assessment reporting, such as changing report formats, incomplete data, and inefficient data management systems; and 7) A lack of systematic and cyclical quality assurance processes for continuous improvement.

Keywords: Internal Quality Assurance, Private Primary Schools, 5 Southern Border Provinces

บทนำ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายในการสร้างผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูงสุดในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 และกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้การประกันคุณภาพภายในเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้การศึกษาทุกระดับมีคุณภาพและมาตรฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

ปัจจุบัน การจัดการศึกษาของไทยได้นำแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) มาใช้เป็นนโยบายหลักในการปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากกฎกระทรวงฉบับก่อนหน้า ซึ่งมีความไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพที่แท้จริง มีความซ้ำซ้อนและความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติ รวมถึงตัวชี้วัดที่ไม่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา ส่งผลให้กระบวนการประกันคุณภาพมีความยุ่งยากและไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะพยายามพัฒนาระบบการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการปรับปรุงระบบประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่าง

รวดเร็วของสังคม แต่ผลการประเมินคุณภาพของนักเรียนไทยจากโครงการ PISA ยังสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะความสามารถด้านการอ่าน การคำนวณ และวิทยาศาสตร์ที่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (Organization for Economic Co-operation and Development (OECD, 2018) นอกจากนี้ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในปัจจุบันยังประสบกับปัญหาในการจัดหาครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสม (ปริญา วรชัชเชิดขวัญ, 2560) การขาดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและความต้องการในการอบรมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพอย่างเหมาะสม (อารีรัตน์ ดิษฐปาน และคณะ, 2564) รวมถึงความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น (รัตนา มูลป้อม และพิกุล ภูมิโคกรักษ์, 2564)

บริบทของการจัดการศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และจังหวัดสงขลา มีความเฉพาะตัวที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา และศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามและใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่มีผลต่อการจัดการศึกษาในพื้นที่ นอกจากนี้ การจัดการศึกษามีหลายรูปแบบ ทั้งการศึกษาของรัฐ การศึกษาอิสลามศึกษา และสถาบันปอเนาะ ซึ่งส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนและขาดการบูรณาการในการจัดการศึกษา (สิทธิชัย ทองมาก และคณะ, 2561) ยิ่งไปกว่านั้น ปัจจัยด้านความมั่นคงและสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การสรรหาครูที่มีคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองและชุมชนยังเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการสนับสนุนการศึกษาของนักเรียน (อำนาจ วิชยานุวัติ, 2557) นอกจากนี้ สถานศึกษาเอกชนในพื้นที่นี้ยังประสบปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และบุคลากร ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายใน ปัญหาเหล่านี้ต้องการการพัฒนาและการสนับสนุนอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถานศึกษาเอกชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้สามารถดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้อย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมในพื้นที่

จากที่กล่าวมาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูงสุดทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้การประกันคุณภาพภายในเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้การศึกษาทุกระดับมีคุณภาพและมาตรฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และสงขลา ยังคงเผชิญกับปัญหาหลายประการที่ซับซ้อน เนื่องจากลักษณะเฉพาะของพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา และศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่นี้นับถือศาสนาอิสลามและใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการสื่อสาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในการพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียน สถานการณ์ความไม่สงบและความไม่มั่นคงในพื้นที่ยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การสรรหาครูที่มีคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองและชุมชนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน จากข้อมูลที่ได้สืบค้นทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ และเป็นเหตุผลที่ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนใน

บริบทที่ซับซ้อนและหลากหลายนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมในพื้นที่ อีกทั้งคาดหวังว่าจะสามารถส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศในระยะยาวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) จำนวน 50 ฉบับ โดยเป็นการสืบค้นและศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญระดับประถมศึกษา ทั้งในระดับประเทศและในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการศึกษา แนวคิดหลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารวิชาการ เกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชน ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวมทั้งศึกษาจากเอกสารรายงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่เป็นกรณีศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล (Content Analysis) และสรุปเป็นสาระสำคัญ จำแนกและเรียบเรียงโดยใช้แนวทางของ (Marshall, C., & Rossman, G., 2016) ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ เริ่มจากการจัดระเบียบข้อมูลโดยรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน 50 ฉบับ บันทึกไว้ในคอมพิวเตอร์ พร้อมจำแนกและจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นดำเนินการจัดการข้อมูลด้วยการแยกประเภทเอกสารและจัดกลุ่มตามประเด็นปัญหาการประกันคุณภาพ สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การสร้างรหัสข้อมูล (Coding) จากการอ่านเอกสารซ้ำเพื่อทำความเข้าใจเชิงลึก วิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏและความถี่ของข้อมูล แล้วจึงจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลตามกรอบวัตถุประสงค์การวิจัย ก่อนนำมาสรุปและสังเคราะห์เป็นข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้

เกณฑ์การคัดเลือกเอกสารและงานวิจัย

การคัดเลือกเอกสาร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ โดยเริ่มจากการประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาที่วัตถุประสงค์การวิจัยที่มุ่งศึกษาปัญหาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ ทั้งนี้ ให้ความสำคัญกับคุณภาพและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล โดยเลือกเอกสารที่มาจากหน่วยงานของรัฐและฐานข้อมูลวิจัยที่ได้รับการรับรอง นอกจากนี้ยังพิจารณาคุณสมบัติของนักวิจัยและหน่วยงานที่จัดทำเอกสาร โดยเน้นผลงานจากนักวิจัยและสถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ สำหรับเอกสารประเภทบทความวิจัย ได้กำหนดให้ตีพิมพ์ในวารสารที่มีมาตรฐานและมีอายุไม่เกิน 10 ปี ส่วนวิทยานิพนธ์หรือปริญญาโทจะพิจารณาจากระดับการศึกษาของผู้วิจัยที่ต้องเป็นระดับปริญญาโทขึ้นไปและชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เอกสาร

แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นการวิเคราะห์ตามกลุ่มของข้อมูลที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดหลักการ เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

การตรวจสอบคุณภาพและความน่าเชื่อถือเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย แบบวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) ในครั้งนี้ดำเนินการ ดังนี้ เริ่มจากการออกแบบเครื่องมือโดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและการกำหนดประเด็นวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นนำเสนอร่างแบบวิเคราะห์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาในเบื้องต้น ก่อนส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ที่มีคุณสมบัติด้านวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์วิจัยเชิงคุณภาพ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาร่วมประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือ เมื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว จึงนำไปทดลองใช้วิเคราะห์เอกสารที่มีลักษณะใกล้เคียงเพื่อตรวจสอบความชัดเจนและความครอบคลุมของประเด็นการวิเคราะห์ ก่อนจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในโรงเรียนกรณีศึกษา (Case Study) เป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากโรงเรียนกรณีศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 5 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จังหวัดละ 1 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน และครูผู้รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนละ 2 คน รวมจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น 5 คน จำนวนครูทั้งสิ้น 10 คน การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล หลักฐานโดยใช้การสนทนา เพื่อตรวจสอบความเป็นจริงของข้อมูลที่ เป็นข้อมูลจริงในเชิงลึก (Gubrium, J. F. et al., 2012)

เกณฑ์การเลือกโรงเรียนกรณีศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การเลือกโรงเรียนที่ได้รับการรับรองผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่สี่ อยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน หรือได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน และโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 300 คน ขึ้นไป ที่มีโครงสร้างการบริหาร มีการจัดกระบวนการบริหารและการประกันคุณภาพได้ชัดเจน เป็นโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงในระดับจังหวัด และผู้วิจัยสามารถเดินทางไปเก็บข้อมูลได้อย่างสะดวกและปลอดภัย การวิจัยครั้งนี้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะสัมภาษณ์เชิงลึก คือ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี เป็นผู้บริหารที่ได้รับการยอมรับในระดับจังหวัด และมีความรู้ด้านการบริหารและระบบประกันคุณภาพภายใน สำหรับครูผู้ให้ข้อมูล ต้องดำรงตำแหน่งหัวหน้าวิชาการหรือดูแลงานประกันคุณภาพภายในไม่น้อยกว่า 5 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปและมีความเข้าใจด้านการบริหารจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดกรอบประเด็นการสัมภาษณ์ 2) วิเคราะห์วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อกำหนดประเด็นคำถามให้ครอบคลุม 3) ยกร่างแบบสัมภาษณ์โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำเสนอแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมเบื้องต้น ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถาม ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 2) การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์ความชัดเจนของข้อคำถาม ความเหมาะสมของภาษา และเวลาที่ใช้ ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นตอนที่ 3 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เตรียมอุปกรณ์ประกอบการสัมภาษณ์ ดังนี้ เครื่องบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก เป็นต้น

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) พบประเด็นปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงาน 7 ด้าน ดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังมีความซับซ้อนของบริบทพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและปัญหาพื้นฐานด้านทักษะการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ประสบปัญหาการลาออกของบุคลากรครู ภาระงานที่หนักและการขาดการมีส่วนร่วม รวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ การพัฒนาศักยภาพครู และสื่อการสอนด้านเทคโนโลยี ในส่วนของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบความซับซ้อนในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรทางการเงิน บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การปรับปรุงคุณภาพและการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล ขาดการตรวจสอบคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้การประเมินไม่ครอบคลุมและไม่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริง ในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบการขาดการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวมถึงการขาดการคิดเชิงระบบและการสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการ สำหรับการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง พบปัญหาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเขียนรายงาน การขาดความสมบูรณ์ของข้อมูลและระบบการจัดเก็บที่ไม่มีประสิทธิภาพ และการขาดการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงาน ประการสุดท้าย ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง พบการขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานพัฒนา เนื่องจากข้อมูลไม่สมบูรณ์ในบางขั้นตอน ขาดกระบวนการประกันคุณภาพที่เป็นระบบ และเป็นวงจร รวมถึงความซับซ้อนของตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่ต้องการ ทำให้การนำไปปรับใช้และวิเคราะห์เป็นความท้าทายสำหรับสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1) ควรเพิ่มสร้างการรับรู้ ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและการสร้างแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากร สถานศึกษาควรผนวกการประกันคุณภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้ครูและบุคลากรเห็นว่าเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของ

โรงเรียน ไม่ใช่เป็นภาระเพิ่มเติม 2) ควรมีระบบการเก็บข้อมูลและการติดตามผลที่ครอบคลุม การสร้างระบบที่มีความแข็งแกร่งและครอบคลุมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล การติดตามผล และการประเมินกระบวนการ เพื่อให้การตัดสินใจมีข้อมูลสนับสนุนอย่างถูกต้อง และเน้นการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การให้ความสำคัญในการติดตามผล (tracking) อย่างสม่ำเสมอเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่ทำให้สามารถปรับปรุงและแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่ 3) ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสนับสนุนในระดับภูมิภาค สถานศึกษาควรดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายสนับสนุนระหว่างโรงเรียนในระดับภูมิภาค เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี การแบ่งปันทรัพยากร และโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ควรเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชนและผู้ปกครอง การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง สมาชิกชุมชน และโรงเรียน เพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกันในการประกันคุณภาพ ทำให้การประกันคุณภาพเป็นความพยายามร่วมกันของทั้งชุมชนและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในพื้นที่ชายแดนใต้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนและผู้ปกครอง 5) ควรทำให้เป้าหมายมีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินได้ง่าย การมีแนวคิดในการปรับปรุงเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินคุณภาพให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงความสำคัญของตัวชี้วัดเหล่านั้น จะช่วยให้การดำเนินงานมุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน และลดความสับสนเกี่ยวกับความคาดหวังด้านคุณภาพ 6) ควรร่วมกันหาทางแก้ไขข้อจำกัดด้านทรัพยากร แสวงหาโอกาสในการระดมทุนและสร้างความร่วมมือกับองค์กรเอกชนส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งร่วมกันหาวิธีเพิ่มสวัสดิการครู บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยลดข้อจำกัดด้านทรัพยากรที่มักเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง “ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ของไทย” มีประเด็นสำคัญดังนี้ คือ

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา พบว่า ครูและผู้เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และความซับซ้อนของบริบทพื้นที่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา มีข้อจำกัดการขาดการมีส่วนร่วม ภาระงานที่หนักและปัญหาการลาออกของบุคลากรครู และงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับพัฒนาศักยภาพครูและสื่อเทคโนโลยี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา ประสบปัญหาความซับซ้อนในการปรับหลักสูตรและข้อจำกัดด้านทรัพยากร ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพตามเป้าหมาย ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล ขาดการตรวจสอบคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบประเด็นการขาดการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง พบปัญหาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเขียนรายงาน การขาดความสมบูรณ์ของข้อมูลและการจัดเก็บที่ไม่มีประสิทธิภาพ และด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง พบการขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานพัฒนาและขาดกระบวนการประกันคุณภาพที่เป็นระบบและเป็นวงจร

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ควรเพิ่มสร้างการรับรู้ ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและการสร้างแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากร ควรมีระบบการเก็บข้อมูลและการติดตามผลที่ครอบคลุม ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

และสนับสนุนในระดับภูมิภาค เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี การแบ่งปันทรัพยากร และโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน ควรทำให้เป้าหมาย มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินได้ง่าย ควรร่วมกันหาทางแก้ไขข้อจำกัดด้านทรัพยากร แสวงหาโอกาสในการระดมทุนและสร้างความร่วมมือกับองค์กรเอกชนส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ จากปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ในส่วนปัญหาการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษามีสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรยุทธ ชาญพรค ที่สรุปว่า ครูและบุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้ไม่สามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีรยุทธ ชาญพรค, 2567) นอกจากนี้ งานวิจัยของ Hoy & Miskel ยังชี้ให้เห็นว่า บริบททางสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงควรคำนึงถึงบริบทเฉพาะของพื้นที่ด้วย (Hoy, W. K. & Miskel, C. G., 2013) ซึ่งส่งผลต่อปัญหาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การมีความซับซ้อนในการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและข้อจำกัดด้านทรัพยากรเป็นอุปสรรคสำคัญในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ มาแต่้ม ที่พบว่า การขาดความพร้อมด้านบุคลากรและบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อรักษาระดับมาตรฐานของสถานศึกษา (จารุวรรณ มาแต่้ม, 2561) นอกจากนี้ Fullan ยังชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย และต้องมีการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ จึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Fullan, M., 2015) ส่วนในด้านปัญหาด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า ครูยังขาดความเข้าใจในการวัดและประเมินผล และการตรวจสอบคุณภาพไม่ต่อเนื่องเป็นประเด็นสำคัญในด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ว่องวานิช ที่ระบุว่า ครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้การประเมินผลไม่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของผู้เรียน (สุวิมล ว่องวานิช, 2546) นอกจากนี้ Stufflebeam & Zhang ได้ระบุว่า การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ จึงจะสามารถใช้ผลการประเมินในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Stufflebeam, D. L. & Zhang, G., 2017)

จากผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นความจำเป็นในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ของไทย ที่จะต้องสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพมากขึ้น เนื่องจากจะช่วยให้การประกันคุณภาพภายในเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง (ธีระ รุญเจริญ, 2557) ในขณะเดียวกันต้องสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาโดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพราะจะทำให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามีการปรับปรุงได้ตรงจุด (Hoy, W. K. & Miskel, C. G., 2013) จัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอในดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อรักษาระดับมาตรฐานของสถานศึกษา (จารุวรรณ มาแต่้ม, 2561) การอบรมและพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินเพราะจะทำให้การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสะท้อนคุณภาพที่แท้จริง (สุวิมล ว่องวานิช, 2546) ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่องและยั่งยืน

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ของไทย สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้ 1) ปัญหาในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนใต้พบว่า สถานศึกษาเอกชนในพื้นที่ประสบปัญหาหลักที่เชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่ตลอดกระบวนการประกันคุณภาพทุกขั้นตอน โดยจุดเริ่มต้นของปัญหาจากการขาดความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในด้านการประกันคุณภาพ ประกอบกับ

ข้อจำกัดด้านทรัพยากรทั้งบุคลากรและงบประมาณ ส่งผลให้การดำเนินงานในทุกขั้นตอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐาน การวางแผนพัฒนา การดำเนินงาน การประเมินผล การติดตามผลไปจนถึงการจัดทำรายงาน นอกจากนี้ ความซับซ้อนของบริบทพื้นที่ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ท้าทายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ จากสภาพปัญหาที่พบ แนวทางการพัฒนาที่จำเป็นต้องเน้น คือ การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพแก่บุคลากรอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการออกแบบระบบที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และข้อจำกัดด้านทรัพยากร โดยอาศัย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ข้อเสนอแนะเพื่อการนำ ผลการวิจัยไปใช้ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการควบคู่ไปกับการพัฒนา ศักยภาพบุคลากร ในด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดตั้งทีมงานประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง พัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างบุคลากร และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนและผู้ปกครองในพื้นที่ เพื่อให้เกิด วัฒนธรรมคุณภาพที่ยั่งยืน สำหรับการพัฒนาศูนย์ สถานศึกษาควรวางระบบการพัฒนอย่างต่อเนื่องผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนงานรายบุคคล และการสร้างแรงจูงใจด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในงานประกันคุณภาพการศึกษา 4) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเชิงลึก เกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อถอดบทเรียนและพัฒนาเป็นต้นแบบสำหรับโรงเรียนอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3 (23 กุมภาพันธ์ 2561).
- จารุวรรณ มาแต่้ม. (2561). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉันทัญญ์ ไชยพรรค. (2567). การพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 9(2), 1326-1337.
- ธีระ รุญเจริญ. (2557). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- ปริญญา วงษ์เชิดขวัญ. (2560). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนนอกระบบ จังหวัดสมุทรสาคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนา มูลป้อม และพิกุล ภูมิโคกรักษ์. (2564). รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 12. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์, 9(4), 187-199.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: เอ็น.เอ.รัตนะเทรตติ้ง.
- สิทธิชัย ทองมาก และคณะ. (2561). เหลียวหลังแลหน้าคุณภาพการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสาร มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 5(ฉบับพิเศษ), 186-198.

- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำนาจ วิชยานุวัติ. (2557). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ใน วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อารีรัตน์ ดิษฐูปาน และคณะ. (2564). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกระบี่. วารสารสมาคมนักวิจัย, 26(1), 103-115.
- Fullan, M. (2015). The new meaning of educational change. (5th ed.). New York: Teachers College Press.
- Gubrium, J. F. et al. (2012). The SAGE Handbook of Interview Research : The Complexity of the Craft. (2nd ed.). California: Sage.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2013). Educational administration : Theory, research, and practice. (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Marshall, C. & Rossman, G. (2016). Designing Qualitative Research. (6th ed.). California: Sage.
- OECD. (2018). Education at a Glance 2018 : OECD Indicators. Paris: OECD Publishing.
- Stufflebeam, D. L. & Zhang, G. (2017). The CIPP evaluation model : How to evaluate for improvement and accountability. New York: Guilford Publications.